

ІНСТРУКЦІЯ
про порядок конкурсного приймання дітей
(учнів, вихованців) до гімназій, ліцеїв,
колегіумів, спеціалізованих шкіл
(шкіл-інтернатів) *

* Крім військових ліцеїв та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.

1. Загальні положення

1.1. Приймання дітей (учнів, вихованців) до гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів) державної та комунальної форми власності здійснюється на конкурсній основі.

Приймання до загальноосвітніх класів більш ранніх ступенів навчання, що залежно від потреб населення та місцевих умов можуть входити до складу гімназій, ліцеїв, колегіумів, відбувається без конкурсу.

1.2. Порядок приймання дітей (учнів, вихованців) до загальноосвітніх навчальних закладів (далі - навчальні заклади) приватної форми власності визначається директором навчального закладу та затверджується його засновником (власником).

1.3. Відповідно до цієї Інструкції, Положення про загальноосвітній навчальний заклад ([964-2000-п](#)) та на підставі Статуту навчального закладу робочі групи з числа педагогічних працівників розробляють Правила конкурсного приймання, що обговорюються на спільному засіданні педагогічної ради і ради навчального закладу, схвалюються ними та затверджуються директором навчального закладу за погодженням з відповідним органом управління освітою **.

** Для загальноосвітніх навчальних закладів, підпорядкованих іншим центральним органам виконавчої влади, функції органу управління освітою виконує відповідний центральний орган виконавчої влади.

1.4. У конкурсному відборі (конкурсі) можуть брати участь діти (учні, вихованці) незалежно від місця проживання.

1.5. Конкурсні випробування здійснюються на безоплатній основі.

2. Організація конкурсу

2.1. Правила конкурсного приймання оголошуються не пізніше ніж за два місяці до його початку. Оголошення щодо умов і термінів проведення конкурсу розміщується у приміщенні навчального закладу, що здійснює приймання. Зміст оголошення доводиться до відома населення через місцеві

засоби масової інформації.

2.2. Не пізніше ніж за місяць до початку конкурсу в приміщенні навчального закладу вивішується перелік питань з навчальних предметів, за якими проводитимуться випробування, а також теми творчих робіт із зазначенням вимог до їх змісту, порядку оформлення та подання.

2.3. Випробування в рамках основного конкурсного приймання проводяться лише після закінчення навчального року (червень - липень). За наявності вільних місць допускається додаткове конкурсне приймання (серпень), яке має бути організоване таким чином, щоб зарахування дітей (учнів, вихованців) відбулося не пізніше ніж за тиждень до початку нового навчального року.

2.4. Додаткове конкурсне приймання може, як виняток, відбуватися протягом навчального року за наявності вільних місць за таких самих умов, що й основний. При цьому наповнюваність класів не повинна перевищувати 30 учнів.

2.5. Для проведення конкурсних випробувань у навчальному закладі створюється конкурсна комісія (у гімназіях, ліцеях, колегіумах - приймальна, у спеціалізованих школах (школах-інтернатах) - педагогічна), склад якої затверджується наказом директора навчального закладу за погодженням з радою навчального закладу. До складу конкурсної комісії залучається практичний психолог. Головою конкурсної комісії є директор навчального закладу або його заступник.

2.6. Якщо умовами конкурсу передбачено проведення випробувань із загальноосвітніх предметів, то з кожного предмета створюється предметна комісія зі складу членів конкурсної комісії; її склад затверджується наказом директора навчального закладу.

2.7. До участі в конкурсі допускаються діти (учні, вихованці) на підставі особистої заяви (для неповнолітніх - заяви батьків або осіб, які їх замінюють), що подається на ім'я директора навчального закладу, таблиця успішності учня (крім дітей, які вступають до 1-го класу) або свідоцтва про базову загальну середню освіту, якщо учень вступає на I курс ліцею, колегіуму (що відповідає 10-му класу старшої школи).

Для участі в конкурсі дітей, які вступають до 1-го класу спеціалізованої школи (школи-інтернату), крім заяви, подаються копія свідоцтва про народження та медична картка дитини встановленого зразка.

2.8. До конкурсної комісії можна подавати копії дипломів, грамот, інших документів, які підтверджують здібності учнів з обраної спеціалізації та відображають їх навчальні та/або творчі досягнення.

2.9. Не дозволяється вимагати від учнів характеристик з попереднього місця навчання, довідок з місця роботи батьків тощо.

2.10. Адміністрація навчального закладу може встановлювати особливі (пільгові) умови конкурсу для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, дітей, які постраждали від аварії на Чорнобильській АЕС, інших категорій дітей, що має бути відображено в Правилах конкурсного приймання до навчального закладу.

3. Проведення конкурсу

3.1. Конкурсне приймання дітей, які вступають до 1-го класу спеціалізованої школи (школи-інтернату), проводиться у терміни, визначені навчальним закладом, у формі співбесіди (додаток 1) з дитиною в

присутності її батьків або осіб, які їх замінюють.

3.2. Співбесіда з дитиною, яка вступає до 1-го класу спеціалізованої школи (школи-інтернату), повинна включати виконання спеціальних діагностичних завдань для перевірки рівня загального розвитку дитини, її функціональної готовності до систематичного навчання та здатності до вивчення дисциплін відповідно до спеціалізації закладу.

Такі завдання розробляє педагогічна комісія на основі матеріалів, запропонованих центрами практичної психології і соціальної роботи (психологічними службами), та затверджує директор навчального закладу за погодженням з відповідним органом управління освітою.

Не допускається перевірка знань та умінь дитини понад обсяги державних вимог навчально-виховних програм дошкільного навчального закладу.

3.3. Чисельність педагогічної комісії для співбесіди з дитиною, яка вступає до 1-го класу спеціалізованої школи (школи-інтернату), не може перевищувати трьох осіб, включаючи практичного психолога.

Чисельність педагогічної комісії, що здійснює конкурсне приймання до спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів), підпорядкованих іншим центральним органам виконавчої влади, устанавлюється засновником (власником).

Співбесіда не повинна тривати більше ніж 30 хвилин.

3.4. Конкурсні випробування для учнів (вихованців), які вступають до 1-го класу гімназії (що відповідає 5-му класу основної школи), проводяться з навчальних предметів, що відповідають спеціалізації закладу, в усній або письмовій формах (співбесіда, диктант, тестування, письмова робота, усне опитування за білетами тощо).

Адміністрація гімназії самостійно визначає чисельність приймальної та предметної комісій, а також види, форми проведення та кількість конкурсних випробувань, але не більше двох з урахуванням співбесіди (додаток 1).

3.5. Конкурсні випробування для учнів (вихованців), які вступають до I курсу ліцею, колегіуму (що відповідає 10-му класу старшої школи), проводяться з навчальних предметів, що відповідають спеціалізації закладу, в усній або письмовій формах (співбесіда, диктант, тестування, у тому числі комп'ютерне, письмова робота, усне опитування за білетами, захист творчих робіт тощо).

Адміністрація ліцею, колегіуму самостійно визначає чисельність приймальної та предметних комісій, а також види, форми проведення та кількість конкурсних випробувань, але не більше трьох з урахуванням співбесіди (додаток 1).

3.6. Конкурсні випробування для учнів (вихованців), які вступають до інших класів гімназій, ліцеїв, колегіумів (крім загальноосвітніх класів більш ранніх ступенів навчання), спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів), проводяться за умови наявності вільних місць, як правило, під час основного конкурсного приймання.

Адміністрація навчального закладу самостійно визначає умови і порядок проведення конкурсного приймання таких учнів.

Приймання учнів (вихованців) до навчального закладу того самого типу та/або за спеціалізацією, за якою дитина навчалася раніше, може відбуватися за співбесідою.

3.7. Співбесіда як один з видів конкурсних випробувань з учнями, які вступають до гімназії, ліцею, колегіуму, передбачає виконання спеціальних діагностичних завдань для виявлення здібностей і нахилів дитини, рівня її інтелекту та наявності творчого потенціалу.

Такі завдання з урахуванням спеціалізації навчального закладу розробляє конкурсна комісія на основі матеріалів, запропонованих центрами практичної психології і соціальної роботи (психологічними службами), та

затверджує директор навчального закладу за погодженням з відповідним органом управління освітою.

3.8. Білети, тексти диктантів, варіанти письмових завдань (тестів), теми творчих робіт для конкурсних випробувань, зміст яких має відповідати навчальним програмам середньої загальноосвітньої школи відповідного класу, розробляються методичними об'єднаннями вчителів (методичними комісіями, кафедрами) та затверджуються директором навчального закладу за погодженням з відповідним органом управління освітою.

Можливе часткове використання творчих завдань.

3.9. Не допускається застосовувати ті самі варіанти завдань для випробувань, що відбуваються у різні дні.

3.10. Конкурсні завдання зберігаються у директора навчального закладу в запечатаному конверті, що його відкриває в день випробування голова предметної комісії у присутності її членів та вступників.

3.11. Для проведення конкурсного випробування у письмовій формі вступникам видається папір зі штампом навчального закладу; передбачається, що першу сторінку буде відділено від самої письмової роботи.

Після закінчення випробування письмові роботи шифруються головою предметної комісії та передаються для перевірки членам цієї комісії без титульної сторінки. Дешифрування робіт здійснюється головою предметної комісії після виставлення балів.

3.12. Для проведення усного випробування вступникам видається папір зі штампом навчального закладу для підготовки до відповіді (складання тез або плану відповіді, запису основних визначень, законів, формул, малюнків, схем, розв'язання задач тощо).

3.13. Обсяг і тривалість написання вступниками письмових робіт, підготовки до усного опитування за білетами, інших видів випробувань визначає голова конкурсної комісії для кожної вікової групи окремо.

3.14. Письмові роботи учасників конкурсу та аркуші із записами, зробленими вступниками під час підготовки до усної відповіді, зберігаються у навчальному закладі протягом року. Місце їх зберігання визначає директор навчального закладу.

3.15. Результати конкурсних випробувань (у тому числі співбесіди) оформляються у вигляді протоколів (додаток 2) відповідної комісії, які зберігаються в тому самому порядку, що й протоколи державної підсумкової атестації учнів (вихованців).

3.16. Результати усного випробування оголошуються в той самий день, письмового - не пізніше ніж через три дні після його проведення. Списки вступників з виставленими балами вивішуються у приміщенні навчального закладу для загального ознайомлення.

3.17. Учасники міжнародних олімпіад, конкурсів, спортивних змагань, призери та учасники III-IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, а також учасники II та III етапів конкурсів - захистів науково-дослідницьких робіт Малої академії наук поточного року звільняються від конкурсного випробування з відповідного предмета. У такому разі учневі виставляється до протоколу максимальна кількість балів.

3.18. Учні-випускники 9-х класів, які за результатами навчання отримали свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою, звільняються від одного випробування (на вибір вступника) з виставленням

до протоколу максимальної кількості балів.

3.19. З категоріями учнів, зазначеними в пунктах 3.17-3.18, допускається проведення тільки одного випробування - співбесіди. Якщо за результатами співбесіди учень не підтверджує своїх попередніх досягнень, він бере участь у конкурсних випробуваннях на загальних умовах.

3.20. Діти (учні, вихованці), які хворіли під час проведення конкурсу, зобов'язані подати медичну довідку, на підставі чого їм надається право участі в повторних конкурсних випробуваннях, терміни проведення яких визначає директор навчального закладу.

3.21. Діти (учні, вихованці), які не з'явилися на конкурсне випробування без поважних причин, до наступних випробувань не допускаються.

4. Порядок зарахування

4.1. Діти (учні, вихованці), які згідно з рейтингом пройшли конкурс, зараховуються до навчального закладу наказом директора на підставі рішення конкурсної комісії. Зарахування дітей (учнів, вихованців) проводиться протягом 5 днів після оголошення результатів конкурсу.

4.2. До навчального закладу подаються такі документи: копія свідоцтва про народження (паспорта), особова справа, медична картка (довідка) встановленого зразка.

4.3. Якщо учні, їх батьки або особи, які їх замінюють, не згодні з рішенням конкурсної комісії, вони можуть звернутися до голови цієї комісії з апеляцією. Апеляція подається протягом тижня після оголошення результатів конкурсу і розглядається протягом трьох днів з дня її подання. Для розгляду апеляцій створюється апеляційна комісія, чисельність та склад якої визначаються навчальним закладом за погодженням з відповідним органом управління освітою. Проведення додаткових випробувань під час розгляду апеляції забороняється.

4.4. У разі, якщо висновки апеляційної комісії не задовольняють осіб, які подали апеляцію, останні можуть звернутися до відповідного органу управління освітою, який створює свою апеляційну комісію, рішення якої є остаточним.

4.5. Учні (вихованці), які за підсумками конкурсу не зараховані до гімназії, ліцею, колегіуму, спеціалізованої школи (школи-інтернату), продовжують навчання у закладі, де вони навчалися до участі в конкурсі. Діти, які не пройшли конкурсу для зарахування до 1-го класу спеціалізованої школи (школи-інтернату), вступають до іншого загальноосвітнього навчального закладу.

4.6. Діти (учні, вихованці), які зараховані до гімназії, ліцею, колегіуму, спеціалізованої школи (школи-інтернату), але не приступили до занять без поважних причин протягом 10 днів від їх початку, відраховуються з навчального закладу. На звільнені місця може проводитися додаткове конкурсне приймання.

4.7. Учень має право брати участь у конкурсних випробуваннях, що їх проводять декілька загальноосвітніх навчальних закладів, але для зарахування до визначеного ним навчального закладу вступник повинен надати оригінал документа про освіту (та інші відповідні документи) не пізніше ніж протягом 5 днів після закінчення конкурсу в цьому закладі.

5. Контроль за проведенням конкурсу

5.1. Директор навчального закладу несе персональну відповідальність за дотримання вимог даної Інструкції.

5.2. Контроль за організацією та проведенням конкурсу, порядком зарахування дітей (учнів, вихованців) до гімназії, ліцею, колегіуму, спеціалізованої школи (школи-інтернату) за його результатами покладається на відповідний орган управління освітою.

5.3. При порушенні навчальним закладом вимог даної Інструкції та Правил конкурсного приймання, розроблених навчальним закладом, рішенням відповідного органу управління освітою результати конкурсу визнаються недійсними. У такому разі орган управління освітою, що приймав це рішення, організовує і проводить повторний конкурс, результати якого є остаточними.

Директор департаменту
загальної середньої та
дошкільної освіти

П.Б. Полянський

Додаток 1
до Інструкції про порядок
конкурсного приймання дітей
(учнів, вихованців) до
гімназій, ліцеїв,
колегіумів, спеціалізованих
шкіл (шкіл-інтернатів)

ТАБЛИЦЯ
визначення кількості конкурсних випробувань, що
відбуваються під час приймання до гімназій, ліцеїв,
колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів)

Тип загальноосвітнього навчального закладу	З якого класу відбувається приймання	Кількість конкурсних випробувань
Спеціалізована школа (школа-інтернат)	1-й клас	Одне (співбесіда)
Гімназія	1-й клас гімназії (5-й клас основної школи)	Не більше двох (з урахуванням співбесіди)
Ліцей	1 курс (10-й клас старшої школи)	Не більше трьох (з урахуванням співбесіди)
Колегіум	1 курс (10-й клас старшої школи)	Не більше трьох (з урахуванням співбесіди)

Директор департаменту
загальної середньої
та дошкільної освіти

П.Б. Полянський

--

Додаток 2
до Інструкції про порядок
конкурсного приймання дітей
(учнів, вихованців) до
гімназій, ліцеїв,
колегіумів, спеціалізованих
шкіл (шкіл-інтернатів)

ПРОТОКОЛ

конкурсного випробування з _____ для вступу до _____ класу (курсу)
(повна назва загальноосвітнього навчального закладу)
(район, місто (область)) Прізвище, ім'я, по батькові осіб, які проводили конкурсне випробування: _____
Зміст конкурсного випробування _____ (в усній або письмовій формі) оголошено о ___ год. ___ хв. Необхідний для проведення текст: _____
(назва диктанту, N білетів, завдань, тестів, теми творчих робіт тощо) Конкурсне випробування розпочалося о ___ год. ___ хв.

До конкурсного випробування допущено _____ чол., з'явилося
_____ чол., не з'явилося _____ чол., у тому числі:

(прізвища, імена відсутніх)

РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСНОГО ВИПРОБУВАННЯ

N	Прізвище, ім'я, по батькові осіб, які проходять конкурсне	Номер білета, завдання тощо	Кількість балів	Примітка

	випробування				
Окрема думка членів комісії: _____					

Дата проведення конкурсного випробування "___" _____ 200_ р.

Голова конкурсної комісії _____		
	(підпис)	(прізвище, ініціали)
Члени комісії: _____		
	(підпис)	(прізвище, ініціали)

	(підпис)	(прізвище, ініціали)
Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти		П.Б. Полянський